

لزم اصلاح قوانین تجاری

رئیس سازمان توسعه تجارت گفت: برای حل پاره‌ای از مشکلات در کوتاه‌مدت کمیته‌هایی داریم اما اگر می‌خواهیم مشکلات به‌صورت ریشه‌ای حل شوند نیازمند اصلاح قوانین و مقررات هستیم. محمدعلی دهنقان دهنوی رئیس سازمان توسعه تجارت در خصوص مواردی همچون بحث تعهدات ارزی اظهار کرد: در بسیاری از موارد باید قوانین و مقررات موجود اصلاح شود که این امر فرایندی است که یک‌روزه اتفاق نمی‌افتد و نیاز به بازه زمانی حداقل ۲ ساله دارد. معاون وزیر صمت گفت: همچنین برای حل پاره‌ای از مشکلات در کوتاه‌مدت کمیته‌هایی داریم اما اگر می‌خواهیم مشکلات به‌صورت ریشه‌ای حل شوند نیازمند اصلاح قوانین و مقررات هستیم. چندی پیش نیز وی در این‌خصوص گفته‌بود:قانونی که در مجلس درباره‌رف تعهدارزی به‌تصویب رسیده‌دارای اهدافی است که توجهات بخشی از این اهداف کماکان وجود دارد از طرفی می‌دانیم که تبعاتی برای تجارت کشور داشته‌لا نباید آن را اصلاح کرد که این اصلاح می‌تواند در سطح آئین‌نامه‌ها و مقررات باشد و یا در سطح رویه‌ها و فرایندهای داخل سازمان توسعه تجارت و سایر دستگاه‌ها و یا اصلاحات در سطح قانونی باشد که اگر به این نتیجه رسیدیم که احتیاج به اصلاح قانون داریم حتماً در رابطه با آن اقدام می‌کنیم.

تجارت‌گزارش می‌دهد

تاراج زعفران ایرانی با سیاست‌گذاری غلط

است که بساط قاچاق زعفران با رفع موانع صادراتی به‌طور کامل برچیده می‌شود. در واقع با رفع موانع صادراتی دیگر انگیزه‌ای برای قاچاق زعفران به بازارهای هدف وجود ندارد، در حالی که اکنون قاچاق هر کیلو زعفران ۱۰ تا ۲۰ میلیون تومان سود در بر دارد. بدیهی است کشاورزان به‌دلیل منافع حاصل از قاچاق نه‌تنها دوست از این موضوع برنمی‌دارند، بلکه با اتخاذ برنامه مدون، میزان قاچاق و کشورهای هدف را افزایش می‌دهند. نایب‌رئیس شورای ملی زعفران تأکید کرد:گرچه صادرات چمدانی و سوغاتی در برابر قاچاق رقم چندانی نیست، اما از نظر قانونی اشکال دارد. هرچند میزان تجارت چمدانی نمی‌تواند بر بازار کشوری که ۳۰ تا ۴۰ تن واردات زعفران دارد، اثر بگذارد اما قاچاق زعفران به‌دلیل عرضه با قیمت‌های پایین ۱۰۰ درصد

بازار را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. آمارهای منتشر شده نشان می‌دهد که بیشترین صادرات زعفران ایران به چین، امارات متحده عربی و اسپانیا بوده است که در شش ماهه نخست سال جاری صادرات به چین بیشترین کاهش را داشته و امارات مقصد اول زعفران صادراتی ایران است. صادرات زعفران به امارات نیز ۳۲ درصد کاهش‌ی بوده‌است و از ۱۵۶۱۰ تن در شش‌ماهه نخست نخست‌سال گذشته به ۱۵۶۱۰ تن در شش‌ماهه نخست سال جاری کاهش یافته‌است. صادرات زعفران به اسپانیا کاهش‌ی بوده‌است به طوری که صادرات زعفران به اسپانیا از ۱۸۸۹۹تن در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۲ و ۴۱ درصد کاهش به ۱۱.۵۶ تن در مدت مشابه سال جاری رسیده است. اگرچه ایران با ۲۶ میلیون و ۵۶۵ هزار یورو صادرات زعفران

تعطیلی کارخانه سایپا در سوریه

وجودندارد، زیرا کالاهای صادراتی سوریه یا در ایران تولید و صادر می‌شود و یا اصلا در ایران تقاضایی برای آنها وجود ندارد. همین ناترازی سبب شده بود برقراری تجارت آزاد میان دو کشور تنها برای ایران جاذبیت داشته باشد و این موضوع از سوی طرف سوری چندان مورد استقبال نباشد، این ناترازی عراق هم برقرار است. دبیر کل اتاق مشترک ایران و سوریه در پاسخ به اینکه عراق همچنان یکی از اصلی‌ترین بازارهای صادراتی ایران است، توضیح داد: بررسی تجارت ایران و عراق در پنج سال گذشته نشان می‌دهد که سیر حجم تجارت دو کشور هم‌سال نسبت به سال گذشته کاهش داشته و یکی از دلایلی که این سیر کاهش‌ی را رقم زده همین ناترازی تجاری

راهکار قطعی حذف شبکه واسطه‌گری از بازار خودرو

▪ **ریشه شکاف عمیق قیمت کارخانه و بازار**
باین حال سال‌هاست خودروسازان کشور تحت‌سیاست‌قیمت‌گذاری دستوری، مجاز به تعیین قیمت محصولاتشان نیستند؛سیاستی که در دوره‌هایی که کشور با تورم‌های بالا مواجه است باعث شکاف عمیق قیمت کارخانه و بازار خودرو و وسیل تقاضای غیرواقعی به سمت این بازار شده است؛ دخالت‌هایی که در این سال‌ها با عنوان حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان اجراشده، اما به زبان مشتریان واقعی و بازار خودرو عمل کرده‌است. اما سوآل اساسی این است که در شرایطی که اقتصاد جامعه در وضعیت تورمی قرار دارد و نهادهای تولید آن هر روز با تغییرات قیمتی ناشی از تورم و نرخ ارز روبه‌رواست، چگونه می‌شود که خودرو بدون توجه به این وضعیت برای مدت طولانی نرخ مشخص و ثابتی دارد و دولت‌مدران به‌ضرورت به‌روزرسانی قیمت خودرو و قیمت آن پی نبرده‌اند. به عنوان مثال برای محصولی مانند خودرو افزایش چندین برابری قیمت نهادهای تولید اعم از فولاد، چدن، مواد پتروشیمی و ... و عرضه آن از طریق بورس با نرخ جهانی از علل بالا رفتن بهای تمام‌شده شرکت‌های خودروسازی است اما متأسفانه به دلیل قیمت‌گذاری دستوری این تناسب‌سازی هزینه تولید با قیمت نهایی محصول انجام نمی‌شود و حاصل آن انباشت زیان برای خودروساز و پرسن جیب‌دلالات بازار است. با این وجود تا به امروز حدود ۱۹ ماه فریر قیمت کارخانه‌ای خودروها

تحریم‌پسته توسط اروپا صحت ندارد

عضو هیئت امنای انجمن پسته ایران تأکید کرد: در حال حاضر ممنوعیتی برای صادرات پسته ایران به اروپا وجود ندارد و استانداردها و درخواست‌های اتحادیه اروپا طی روزهای ۱۸ و ۱۹ نوامبر ۲۸ و ۲۹ آبان ماه مشخص خواهد شد. سیامک شهریاری، عضو هیات رئیسه اتحادیه صادرکنندگان خشکبار ایران اظهار کرد: یک مصوبه در اتحادیه اروپا علیه پسته ایران مطرح شده‌است که بلافاصله رئیس اتحادیه خشکبار به همراه هیئت متخصص به اروپا اعزام شدند و مذاکراتی داشتند و به احتمال خیلی زیاد فرصت مجددی را به ایران خواهند داد.وی افزود: در این ماجرا وزارت جهاد کشاورزی نقش اصلی را داشت اما با اتحادیه همکاری لازم را نداشت. اما بر اساس مذاکرات انجام‌شده اعضای اتحادیه به ما اعلام کردند که برخی مقررات جدید از نظر بسته‌بندی فرآوری باید رعایت شود و فرآوری کنندگان جهت صادرات باید ملاحظاتی را در نظر بگیرند. شهریاری تأکید کرد: بنابراین هنوز ممنوعیتی برای صادرات پسته ایران به اروپا صادر نشده و اخبار منتشرشده سایه‌ه پراکنی است، بلکه در این جلسه رفع ممنوعیت صادرات مصوب خواهد شد. پیش‌بینی ما این است که در این جلسه مشکل ممنوعیت صادرات به اروپا حل خواهد شد و این ممنوعیت اعمال نخواهد شد.

به اسپانیا، بزرگ‌ترین تأمین‌کننده زعفران این کشور است، اما نسبت به سال ۲۰۲۲ تأمین زعفران اسپانیا از ایران ۱۱،۴ درصد کاهش داشته‌است. این در حالی است که پیش از این بیشتر حجم صادرات زعفران به اسپانیا صورت می‌گرفت و این کشور زعفرانی ایرانی را با برندسازی وارد بازارهای جهانی می‌کرد. گفتن نداشت، اما با سرمایه‌گذاری عمده در این بخش توانسته بود به بزرگ‌ترین صادرکننده مجدد زعفران ایرانی تبدیل شود. اما کشور اسپانیا چند سالی است که خود به کشت زعفران روی آورده‌است و احتمالاً دلیل کاهش واردات زعفران از ایران می‌تواند به همین علت باشد. با کنار گذاشتن مسئله قاچاق، در حال حاضر تجارت زعفران با توجه به مشکلات تحریم و نقل‌وانتقالات بانکی به یک معضل جدی تبدیل شده است. در این باره غلامرضا میری رئیس اتحادیه صادرکنندگان زعفران خراسان رضوی بیان می‌کند: روند صادرات برای صادرکنندگان ریسک‌های بالایی را پدیدمی‌آورد. با توجه به تحریم‌های موجود ما نمی‌توانیم از سیستم بانکی استفاده کنیم و باید با کشور یا فرد ثالثی به‌عنوان واسطه ارتباط برقرار کنیم تا بتوانیم زعفران را به کشور مقصد برسانیم. صادرات زعفران که برای کشور آمریکا در حال انجام است با تحریم‌های بسیاری همراه است و متأسفانه امکان استفاده از مسیرهای لازم وجود ندارد و ما مجبور هستیم که با تجار افغانستانی، مراکش و ... در ارتباط باشیم تا بتوانیم زعفران خود را به آمریکا برسانیم. به طور معمول برای هر کیلوگرم زعفران حدود ۱۵۰ تا ۲۰۰ دلار به تجار کشورهای دیگر داده می‌شود تا فقط زعفران ایران را به آن کشور برسانند. در شرایط کنونی که صادرکنندگان با موانع متعدد بانکی و محدودیت‌های نقل و انتقال مالی روبرو هستند؛ اعتبار زعفران ایرانی به‌سلامت محصول فرآوری شده آن وابسته است؛ از همین رو مسئله بهر موری در زراعت زعفران مهم‌ترین ضرورت است تا با بهره‌گیری از فناوری‌های بروز، بهر موری افزایش پیدا کند.

به علت ناترازی از تجارت طرفین پایین است، بیمه صادراتی در تجارت با سوریه در ایران وجود ندارد، قانون سخت‌گیرانه کنترل از قانون تقنین در کشور سوریه برقرار است و امکان مرادوات با لیر سوریه وجود ندارد به طوری که در هیچ صرافی در ایران لیر سوریه مراده و خرید و فروش نمی‌شود. عارف اظهار کرد: افزون بر این‌ها حضور فیزیکی فعال بخش خصوصی به صورت نمایندگی و سرمایه‌گذاری مشترک به علت نبود ثبات اقتصاد و سیاست جنگ‌زده سوریه در این کشور به دلیل ریسک‌از بین رفتن سرمایه وجودندارد و این امر سبب شده واسطه‌ها در این تجارت نقش اصلی داشته باشند، همچنین نبود امکان ارسال مستقیم کالا و تجارت مستقیم با سوریه موجب شده تجار عراقی به عنوان واسطه در این تجارت نقش بازی کنند که در طول زمان کالاهای دیگر را جایگزین کردند و در نهایت هم‌مرزی کشورهای ترکیه و عراق با سوریه امکان توسعه تجارت به صورت قاچاق را به وجود آورده و سبب حضور گسترده محصولات کشور ترکیه در بازار سوریه شده تا جایی که ترک‌ها نیمی از بازار سوریه را در اختیار گرفته‌اند.

▪ حضور نیمه فعال صنایع ایران در سوریه

عارف درباره حضور صنایع ایرانی در سوریه گفت: در میان خودروسازان ایرانی تنها شرکت تسلیح در سوریه مستقر شده اما کارخانه آن در این کشور اکنون تعطیل است و تولیدی در آن صورت نمی‌گیرد. وی افزود: کارخانه‌های دیگری هم احداث شده‌اند اما به دلیل مسائل دو کشور تاکنون هیچ یک فعال نشده‌اند، اما شرکت‌های ایرانی هنوز در تأمین زیرساخت صنایع سوریه، حضور خدماتی خصوصی در هیچ‌یک از تفاهم‌نامه‌ها اساسی و تخصصی زیرساخت‌ها فعال هستند.

می‌گذرد؛ بن بست قیمتی که بدون شک یکی از دلایل اصلی به ثمر نشستن برنامه تولید سال گذشته خودروسازان و همچنین کاهش سرعت رشد تیراژ شرکت‌ها در سال جاری است؛ اما اگر سیاست‌گذار در سال جاری به دنبال افزایش تولید و تأمین نیاز بازار و انجام به موقع تعهدات خودروسازان و حتی تثبیت و تعدیل قیمت‌هاست، راهی جز حرکت در مسیر اصلاح و روزآوری قیمت کارخانه‌ی خودروها متناسب به رشد هزینه‌های تولید ندارد. تجربه نشان می‌دهد سدر کوب قیمت برای دوره ای طولانی، آن هم برای کالایی پرمتقاضی که قیمت مواد اولیه تولید آن به‌طور میانگین رشد ۴۰ درصدی را تجربه کرده نه تنها امری ناممکن است بلکه بافتشاری بر آن نتیجه‌ای جز تضعیف منافع تولیدکننده و مصرف‌کننده واقعی و توسعه شبکه سوداگری و دلالتی در بازار خودرو نخواهد داشت. البته بخشی از مقاومت شکل گرفته در برابر اصلاح قیمت خودرو از سوی کسانانی است که معتقدند که با به روز آوری قیمت خودرو در کارخانه متناسب با هزینه تولید، بازار آشفته و قیمت خودرو روند افزایشی را در بازار خواهیم دید؛ تگاهی که شاید تا چند ماه قبل درست بود اما امروز که بازار خودرو حتی به نوسانات سنگین نرخ ارز هم پی اعتنا است، به نظر می‌رسد باز مسیر ثابت نسبی را در پیش گرفته‌است و با بروزآوری قیمت‌ها نگاه سرمایه‌بای به خودرو کم‌رنگ‌تر می‌شود و سرمایه‌های سرگردان راه دیگری برای سوددهی انتخاب می‌کنند.

تجارت

۵

صنعت بازرگانی

یکشنبه ۲۷ آبان ۱۴۰۲ • ۱۵ جمادی‌الاول ۱۴۴۶ • شماره ۳۲۳۲

Sun • 17 Nov. 2024 • 8 page

اخبار کوتاه

فروش ۶۰۰ میلیارد تومان

چای دیش توقیفی در تهران

معاون فروش سازمان اموال تملیکی با بیان اینکه از انتهای سال قبل تا امروز ۲۵ هزار تن چای دیش تحویل سازمان شده، گفت: فقط از فروش پنج هزار تن چای دیش در تهران ۶۰۰ میلیارد تومان عایدی ایجاد شده است. غلامی معاون فروش سازمان اموال تملیکی با اشاره به تعیین تکلیف ۱۱۰ همت اموال تملیکی در ۳سال اخیر گفت: از طریق فروش این اموال بخشی از نیاز بازار تأمین شد و بخشی از نیاز بازار هم تأمین شد. غلامی با اشاره به پرونده گروه اقتصادی دیش گفت: مهم‌ترین کالا در این حوزه چای در انواع و برندهای مختلف است. دادستانی تهرانی سه اصل را در این خصوص ابلاغ کرده است، اول اینکه مزایده سراسری برای این کالا انجام شود، اما برای فروش مذاکره‌ای به بالاترین قیمت نیز مجوز صادر شده است. معاون فروش سازمان اموال تملیکی گفت: ۱۲ آبان ماه اولین حراج حضوری در هرمزگان کلید خورد و بیش از ۱۸۰ میلیارد تومان چای به فروش رسید. روز سه‌شنبه ۱۹ آبان ماه اولین حراج حضوری برای ۱۰۰۰ تن چای به ارزش ۵۳ میلیارد تومان در تهران انجام خواهد شد. وی افزود: نکته دوم فروش نقدی است، اگر این موضوع عملیاتی نشد به صورت مدت‌دار حداکثر چهار ماهه این تشریفات انجام می‌شود. غلامی گفت: دستگاه قضایی مجوز فروش کالاهای مرتبط با چای دیش را صادر کرده است، اما دولت صیانت از بهداشت جامعه را نیز در دستور کار خود دارد. در این مورد با نمونه‌برداری‌های پی‌درپی به صورت سخت‌گیرانه اقدام شده‌است. وی افزود: در هرمزگان از حدود ۱۰۰ کانستینر نمونه‌برداری شده به صورت محدود و در تهران یک کانستینر امکان مصرف انسانی نداشت. تاکنون ۲۵ هزار تن چای در چهار استان تحویل سازمان اموال تملیکی شده است که ۱۷ هزار تن مربوط به استان تهران است. قیمت پایه ۱۱ تن وی عا و پنج شده در کرمانشاه ۱۲ میلیارد ریال بوده است. وی گفت: از پنج هزار تن فروش چای دیش در تهران از محل فروش چای در تهران ۶۰۰ میلیارد تومان عایدی ایجاد شده است.

چین بزرگ‌ترین خریدار کالاهای ایرانی

در مهرماه امسال بیش از ۲۲ میلیون و ۸۰۹ هزار تن کالا به ارزش ۱۳ میلیارد و ۶۹۸ میلیون دلار، بین ایران و سایر کشورها تبادل شد که این میزان ۳۹ درصد بیشتر از مهرماه سال قبل بوده‌است و آمارها نشان می‌دهد که چین عمده خریدار کالاهای ایرانی بوده‌است. سردیوح‌الله لطیفی سخنگوی کمیسیون روابط بین‌الملل و توسعه تجارت خانه صنعت معدن تجارت ایران در خصوص کارنامه تجارت خارجی در مهر ماه اظهار کرد: تجارت غیر نفتی کشور در مهرماه امسال، هم در صادرات، هم در واردات و هم در ترازنی تجاری شتاب چشمگیری داشته به گونه‌ای که بیش از ۱۸ میلیون و ۳۵۹ هزار تن کالا به ارزش ۶ میلیارد و ۷۷۱ میلیون دلار در این ماه، صادر شده که نسبت به مهر پارسال در وزن کالاهای صادراتی ۵۸۶ درصد و در ارزش کالاهای صادراتی ۶۲۶ درصد با رشد همراه بوده که این میزان جهش در صادرات، نقطه امیدوی است که ظرفیت صادراتی کشور را ارتقا دهیم و در بین اخبار مختلفی که شنیده می‌شود، خبر خوبی است که استمرار آن اثرات مثبتی در کشور خواهد گذاشت. وی در مصاحبه با صدا و سیما افزود: در مهر ماه امسال سه میلیون و ۴۵۰ هزار تن کالا به ارزش ۶ میلیارد و ۹۲۷ میلیون دلار نیز از گمرکات کشور ترخیص شده که این میزان ۲۰۲ درصد در وزن و ۲۱،۴ درصد در ارزش نسبت به مهر ماه سال ۱۴۰۲ با افزایش همراه بوده است. لطیفی در خصوص مقاصد نخست صادرات کشور در هفتمین ماه امسال گفت: اگر چه در مجموع صادرات هفت ماهه کشور چین، بیشترین کالای ایرانی را خریداری کرده، اما در مهر ماه، عراق مقصد نخست صادرات کالاهای ایرانی با دو میلیارد و ۷۸۰ میلیون دلار بوده است و بعد از عراق چین با خرید یک میلیارد و ۴۳۴ میلیون دلار در رتبه دوم قرار گرفته و ترکیه با خرید ۹۲۵ میلیون دلار، امارات با ۷۸۳ میلیون دلار و افغانستان با ۲۴۹ میلیون دلار در رتبه‌های سوم تا پنجم قرار دارند. سخنگوی کمیسیون توسعه تجارت خانه صمت در خصوص پنج کشور نخست فروشنده کالا به ایران توضیح داد: در مهر ماه امسال اسارتان با فروش دو میلیارد و ۱۸۰ میلیون دلار کالا به ایران در جایگاه نخست فروش کالا به ایران قرار گرفت و پس از آن چین با فروش یک میلیارد و ۷۵۵ میلیون دلار، ترکیه با فروش یک میلیارد و ۴۳۲ میلیون دلار، آلمان با فروش ۲۰۰ میلیون دلار کالا و روسیه با ۱۶۱ میلیون دلار، شرکت‌های اصلی ایران در تأمین کالاهای مورد نیاز کشور در مهر ماه بودند.

تخصیص ۹.۵ میلیارد دلار

برای کالاهای اساسی

طبق اعلام بانک مرکزی، از ابتدای امسال تا امروز، بیش از ۴۴ میلیارد دلار ارز واردات تأمین شد که سهم کالاهای اساسی و دارو ۹ میلیارد و ۵۲۰ میلیون دلار است. از ابتدای سال جاری تا روز شنبه (۲۶ آبان ماه)، ۴۴ میلیارد و ۵۲۰ میلیون دلار ارز برای واردات کالاهای اساسی، دارو، کالاهای تجاری و بازرگانی، واردات در مقابل صادرات و خدمات تأمین شده است. در این مدت برای کالاهای اساسی و دارو ۹ میلیارد و ۵۲۰ میلیون دلار، برای کالاهای تجاری و بازرگانی مبلغ ۲۴ میلیارد و ۳۲۸ میلیون دلار، برای خدمات ۹۵۰ میلیون دلار و برای واردات در مقابل صادرات ۹ میلیارد و ۲۲۲ میلیون دلار تأمین ارز صورت گرفته است. مطابق این گزارش، بانک مرکزی برای واردات کالاهای اساسی و کشاورزی شامل گندم، دانه‌های روغنی و نهاده‌های دامی ۷ میلیارد و ۵۰۸ میلیون دلار و برای دارو، مواد اولیه دارویی و تجهیزات پزشکی دو میلیارد و ۱۲ میلیون دلار تأمین کرده است. ششایان ذکر است بانک مرکزی در مجموع ۹ میلیارد و ۵۲۰ میلیون دلار برای کالاهای اساسی و کشاورزی و دارو و تجهیزات پزشکی را با نرخ ۲۸۵۰۰ تومان و با هدف حمایت از مصرف‌کنندگان و دسترسی اقشار جامعه به کالاهای ضروری با قیمت ارزانتر تأمین کرده است.